

**ČESKÝ
HOKEJ**

KONCEPCE ROZVOJE PARA HOKEJE 2020 - 2022

1. Historie para hokeje (dříve sledge hokeje)

Počátkem 60. let minulého století se pacienti ve stockholmském rehabilitačním centru nechtěli ani přes svůj handicap vzdát hokeje. Sestavili si speciální saně a jako hokejky používali kulaté palice s řídítky jízdních kol. Para hokej v následujících letech procházel bouřlivým vývojem. Na program zimních paralympijských her (ZPH) se poprvé dostal v roce 1994 v norském Lillehammeru a hned se stal jednou z nejatraktivnějších disciplín.

Para hokej v ČR

V České republice se para hokej začal hrát ve Zlíně v roce 1999. Zakladatel [REDACTED] sledging zahlédl na paralympiádě v Naganu v roce 1998. Tento sport se mu jako vozíčkář ihned zalíbil a na tehdejší dobu začal rozvíjet šílený nápad, jak tento sport rozjet v Česku. Přes všechny komplikace s nedostatkem financí i vybavení začal konstruovat první sáňky. S vlastnoručně vyrobeným prototypem se mu podařilo na led vyjet zhrubá po roce práce. Společně s Martinem Kudláčkem z Univerzity Palackého v Olomouci a dalšími nadšenci se od roku 2000 věnovali rozvoji sledge hokeje v ČR. V roce 2005 zorganizovali ME ve Zlíně a následně několik mezinárodních turnajů. V roce 2009 proběhlo v ČR první mistrovství světa v Ostravě a zároveň kvalifikační turnaj na ZPH, kde se podařilo historicky poprvé národnímu týmu kvalifikovat.

Světově nejúspěšnější para hokejový šampionát se uskutečnil opět v Ostravě přesně po deseti letech na jaře 2019. MS v para hokeji Ostrava 2019 navštívilo během jednoho týdne přes 45 tisíc fanoušků a v rámci televizních přenosů zaznamenal až 500 tisíc diváků před obrazovkami. MS V Ostravě tak překonalo i rekordní návštěvy para hokejových zápasů během ZPH nebo zámořských turnajů. Nesmazatelně tak zapsalo ČR mezi para hokejové velmoci s nejlepšími pořadateli akcí pro handicapované sportovce, hned po boku organizátorů paralympijských her.

S celorepublikovou působností para hokej realizují celkem tři subjekty:

- 1) Český svaz ledního hokeje z.s. (ČSLH, Český hokej), národní hokejová autorita, působí na úrovni provozu a rozvoje národní reprezentace,
- 2) Česká para hokejová asociace z.s. (ČPHA), sdružuje sportovní para hokejové kluby a působí na úrovni provozu a rozvoje národní ligy para hokeje,
- 3) PARA HOCKEY OSTRAVA z.s. (PHO), působí na úrovni organizátora mezinárodních para hokejových soutěží a významných sportovních akcí, edukace paralympijských sportů a rozvoje para hokeje.

Para hokej v ČR byl řízen do roku 2009 Českou sledge hokejovou asociací, která jej servisně, technicky i finančně zabezpečovala. Od kvalifikace v roce 2009 na Zimní paralympijské hry (ZPH) ve Vancouveru byla národní reprezentace plnohodnotně začleněna do struktury Českého paralympijského výboru (ČPV/NPC) formou členství v České asociaci tělesně handicapovaných sportovců (ČATHS). Nadále však servisně, technicky i finančně byla vedena Českou sledge hokejovou asociací až do roku 2013.

Mezinárodní sportovní autoritou je v současné době Mezinárodní paralympijský výbor (IPC), tím pádem v paralympijské linii IPC/NPC – má být národní sportovní autoritou pro para hokej ČPV, který však delegoval administraci národní para hokejové reprezentace na ČATHS. Servisně, technicky, trenérsky a finančně zabezpečuje reprezentaci od roku 2013 ČSLH ve spolupráci s ČATHS. ČSLH spolupracuje se všemi výše uvedenými subjekty na uvedených úrovních, spolupráce se každoročně více prohlubuje. Spolupráce s ČPV je minimální.

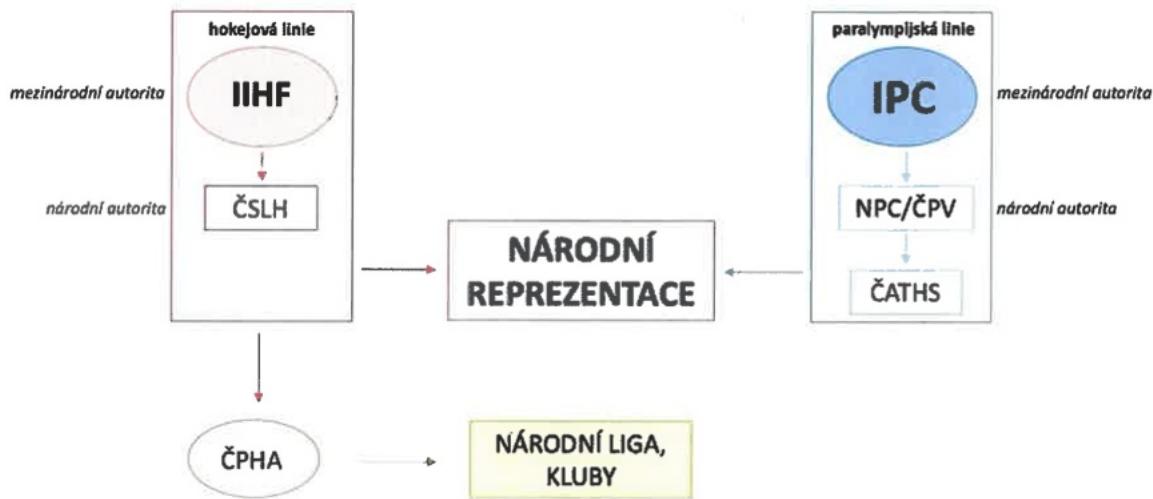
2. Současný stav para hokeje v ČR

Hokejová linie

Mezinárodní hokejová federace (IIHF), jejíž členem je ČSLH jako národní hokejová autorita, s celkovým počtem 81 členů. ČSLH servisně, technicky a finančně zabezpečuje chod národní reprezentace. Zároveň servisně i finančně podporuje národní para hokejovou ligu, kluby.

Paralympijská linie

Mezinárodní paralympijský výbor (IPC), jehož členem je ČPV jako národní paralympijská autorita, s celkovým počtem 181 členů. Administrativní servis národní reprezentace po linii IPC/NPC stále zajišťuje ČATHS.

Národní para hokejová reprezentace

V současné době se ČR nachází na 4. místě světového rankingu. Tento post se připravuje obhájit na nadcházejícím MS v roce 2021, které bude zároveň kvalifikačním turnajem na ZPH. Týmy umístěné do 5. místa na MS 2021, které opět proběhne v ČR, se automaticky kvalifikují na ZPH Peking 2022.

Země s aktivní reprezentací para hokeje:

- A) USA, Kanada, Jižní Korea, Česká republika, Norsko, Itálie, Rusko, Slovensko,
- B) Japonsko, Švédsko, Čína, Německo, Polsko,
- C) Velká Británie, Finsko, Austrálie.

V širším výběru české národní reprezentace se pohybuje kolem 20 hráčů, dle regulí IPC na mezinárodní utkání může na soupisku pouze 15 hráčů.

Realizační tým pro mezinárodní akce ve složení:

Manažer, hlavní trenér, 2 asistenti trenéra, kustod, lékař, 2 fyzioterapeuti.

Běžný provoz reprezentace, tréninkové a rozvojové kempy, jsou zajištěny ve složení: hlavní trenér, asistenti a kustod. Velká rezerva je v regeneraci a fyzioterapii, která díky omezenému rozpočtu není zcela možná.

Národní para hokejová liga

Od roku 2003 se v ČR nepřetržitě hraje para hokejová soutěž klubů. V současné době je u nás zaregistrováno sedm klubů:

Motor České Budějovice, Sharks Karlovy Vary, Mustangové Pardubice, HC Sparta Praha, HC Havířov, SHK Lapp Zlín a SOHO Olomouc.

Tyto týmy jsou součástí domácí mistrovské soutěže, České para hokejové ligy řízené ČPHA, která spadá od roku 2006 pod ČSLH (Český hokej).

Celkový počet registrovaných hráčů je 131, trenérů 7, rozhodčích specializovaných na para hokej 20 a dobrovolníků pomáhajících v klubech přibližně 20.

Systém práce s mládeží a talenty

Para hokej je nesmírně náročný sport pro sportovce s vhodným tělesným postižením, proto není snadné najít a vychovávat nové hráče. Již několik let zástupci ČPHA společně s hráči para hokeje navštěvují rehabilitační ústavy, kde oslovují osoby po úrazech. Na svých příkladech se jim snaží ukázat nový smysl života s handicapem a možnostmi reprezentovat ČR.

Každý z výše uvedených para hokejových klubů se věnuje nováčkům a talentům dle vlastních finančních i organizačních možností. Vzhledem k nedostatečným možnostem využívání ledových ploch (z důvodu finančního nebo kapacitního) v požadovaných odpoledních, večerních nebo víkendových časech (většina para hokejistů má plnohodnotné zaměstnání, sport je koníčkem), není možné věnovat dostatečnou péči nováčkům v nesnadných začátcích. Snahou každého para hokejového klubu je však výchova nových hráčů, proto se jim věnují alespoň v rámci svých pravidelných tréninků jednou, maximálně dvakrát týdně nebo v rámci soustředění.

Národní reprezentace se do roku 2019 soustředila a připravovala na nepravidelných tréninkových kempech. Během posledních let se však ukázalo, že práce v rámci nepravidelných reprezentačních kempů a výchova hráčů v klubech je pro mezinárodní para hokej naprostě nedostačující. Proto po Mistrovství světa 2019 v Ostravě, finančně i organizačně umožnil ČSLH národní reprezentaci vytvořit nový koncept tréninkových kempů, na kterých trénují jak současní reprezentanti, tak zároveň i noví talentovaní hráči, jež dostávají adekvátní know-how mezinárodní úrovni. Trenér národní reprezentace je mezinárodně uznávanou autoritou v oblasti rozvoje a trénování para hokeje s obrovskými mezinárodními zkušenostmi.

Organizace PHO, jako úspěšný organizátor mistrovství světa 2019, ve spolupráci s ČPHA a ČSLH vytváří speciální projekty pro rozvoj a hledání nových talentů. Připravuje tak Mezinárodní rozvojové kempy, které umožňují plnou péči nováčkům, mládeži i dětem zvládnout náročné začátky a snáz se začlenit mezi zkušenější hráče. Zároveň tato organizace připravuje mezinárodní turnaje pro pravidelnou konfrontaci národní reprezentace a získávání mezinárodních zkušeností.

Systém organizace národní para hokejové ligy

Všichni sportovci i funkcionáři provozují tento sport nebo sovou činnost dobrovolně a v rámci svého volného času. Systém soutěže se tak vždy odvíjí od počtu přihlášených klubů do aktuálního ročníku. Para hokejové kluby jsou závislé na finančních zdrojích jak ze státního, municipálního, tak ze soukromého sektoru v rámci svého působiště.

V soutěži se hraje vždy základní část (každý s každým, doma a venku), dva týmy tímto skončí a ostatní týmy hrají play off, kde se již hraje na dvě vítězná utkání až do finále. Tímto systémem ligy každý klub odehraje alespoň 14 zápasů. Národní para hokejovou ligu hrají i lidé s větším handicapem, kteří bohužel nebudou hrát na reprezentační úrovni. Zároveň je v rámci pravidel umožněno doplnit tým zdravým hráčem, aby tak byl dodržen dostatečný počet hráčů v týmu a tým mohl hrát. Toto pravidlo umožnilo na samotném počátku vznik soutěže.

ČR je jediná země v Evropě kde se hraje pravidelná soutěž v hokejovém stylu. V jiných zemích hrají jen turnaje. I proto máme každý rok zájemce o přihlášení do soutěže z okolních zemí. Jeden ročník soutěže se hrál dokonce i s Rakouským a Slovenským týmem, ovšem finanční náročnosť pro naše kluby byla velká. Existovaly i ambice zorganizovat evropskou soutěž.

Spolupráce mezi jednotlivými subjekty – ČSLH, ČPHA, PHO, ČATHS a IPC probíhá na korektní a konstruktivní úrovni směrem k rozvoji para hokeje v ČR a zájmem udržet národní reprezentaci mezi světovou špičkou. ČATHS supluje v rámci paralympijské linie aktivity ČPV.

3. Vize rozvoje para hokeje v období 2020-2022

Vize „Peking 2022“ byla stanovena po domácím MS 2019, kdy se jasně ukázalo, že národní reprezentace potřebuje výrazně lepší podmínky k tomu, aby se udržela mezi světovou elitou. Zároveň se také ukázala potřeba omladit reprezentační výběr a hledat nové, mladé a progresivní hráče. Smyslem této vize bylo stanovit pravidelné, týdenní reprezentační kempy, na kterých bude probíhat zdokonalování fyzické kondice hráčů, bruslení, práce s kotoučem a týmová souhra. Zároveň tyto kempy slouží jako rozvojové. V rámci těchto kempů mají trenéři možnost otestovat nové zájemce o para hokej, pomoci jim s nastavením vybavení a předat potřebné know-how pro jejich začlenění do některého z klubů. V případě rozpoznání velkého potenciálu v novém hráči pak zvažují jeho výraznější zapojení do přípravy reprezentace. Trenéři se tak mohou pravidelně a systematicky věnovat všem hráčům, včetně nováčků, s potenciálem mezinárodní výkonnosti.

Cílem vize „Peking 2022“ je z pohledu reprezentace účast na paralympijských hrách s omlazeným a silnějším týmem s potenciálem na paralympijskou medaili. Z pohledu para hokeje jako celku pak je úspěšný reprezentační tým základním stavebním kamenem pro nastartování nového, produktivnějšího období tohoto sportu směrem k budování silné komunity aktivních sportovců, rozvoji para hokejových klubů, osvětě a oslovení potenciálních hráčů s vhodným tělesným postižením pro tento sport, ale také tento tým slouží k inspiraci a motivaci občanské společnosti.

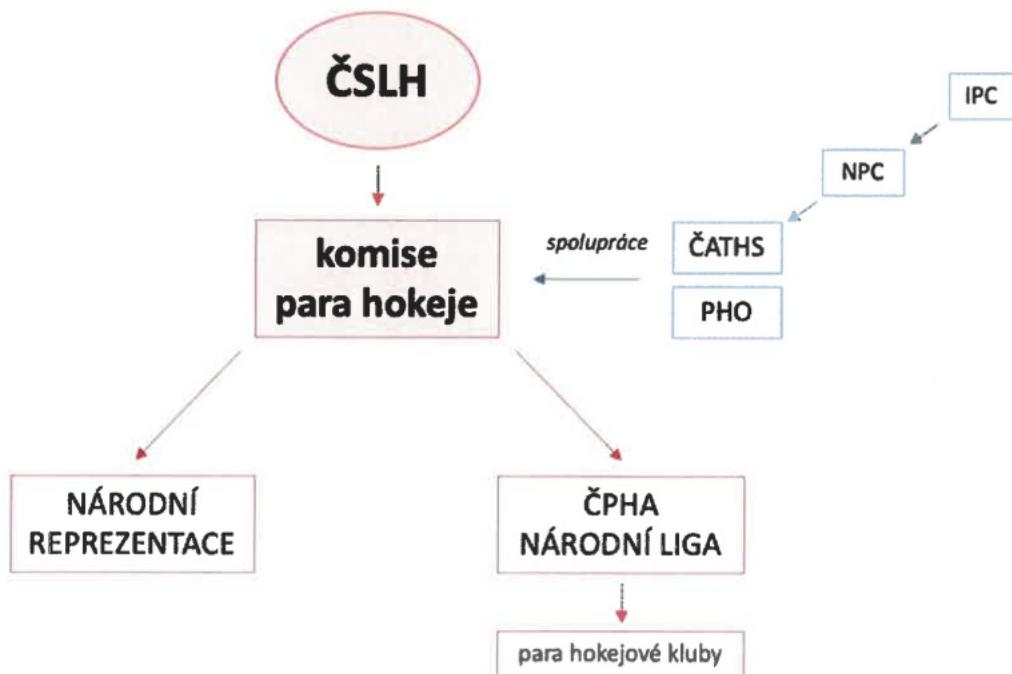
Reprezentační tréninkové kempy, vedené na profesionální úrovni, již nyní slouží jako rozvojové a vzdělávací směrem k para hokejovým klubům, trenérům i hráčům. Reprezentanti, jež hrají ve svých klubech budou sloužit jako mentoři a pomáhat tak rozvoji stávajících hráčů i nováčků na klubových úrovních. Trenéři by se pravidelně měli účastnit reprezentačních tréninkových kempů a seminářů, aby pak tyto znalosti ve spolupráci s mentory mohli aplikovat v rámci svých klubů.

Důležitou součástí této vize je kvalitní marketing, PR a komunikace s medii. Proto po úspěšném MS 2019, které ukázalo zájem veřejnosti a fanoušků o tento sport, vznikla mediální platforma „Český para hokej“, jejíž hlavním cílem je aktivně sdružovat všechny informace a veškeré dění v tomto sportu na jednom místě a aktivně komunikovat s veřejností, fanoušky i potenciálními partnery para hokeje.

Této vize je možné dosáhnout pouze díky kvalitní komunikaci a spolupráci dotčených subjektů - ČSLH, ČPHA, PHO, ČATHS, která je v tuto chvíli nastavena a funguje.

Organizační struktura para hokeje v ČR

Systém organizace národní reprezentace spočívá v pravidelných reprezentačních kempech jak je popsáno v celkové vizi. Záměrem reprezentace je co nejčastější konfrontace s jinými reprezentačními celky na přípravných turnajích a oficiálních mezinárodních střetnutích.

Spolupráce s ČATHS v paralympijské linii je na dobré úrovni a pokud tato linie bude zachována, budeme i nadále s ČATHS spolupracovat.

Rozvojový program mládeže a talentů je uveden v celkové vizi. Prioritou para hokejové reprezentace i klubů je přilákat k tomuto sportu co nejvíce talentů a ty dle stanovené vize rozvíjet správným směrem.

Mediální koncepce para hokeje je díky platformě „Český para hokej“ nastavena všemi aktivními komunikačními kanály v ČR, v zahraničí díky propojení s IPC komunikačními kanály. Tato platforma aktivně spolupracuje jak se sdělovacími prostředky, tak aktivně pracuje v online prostředí. Aktivně je propojena s hokejovou komunitou i s komunitou handicapovaných sportovců všemi dostupnými kanály. V případě významných mezinárodních akcí, jako například MS, probíhá aktivní komunikace této události, tohoto sportu, napříč dalšími komunitami sporty na regionální i národní podpoře formou vzájemné podpory.

4. Současné podmínky pro provozování

Pro provozování a rozvoj tohoto sportu, podobně jako u ledního hokeje, nejsou zcela dostačné podmínky. Chybí ledové plochy, v místech působnosti para hokejových klubů není vždy snadné získat pronájem ledové plochy nebo vhodné časy pro trénink či utkání. Zároveň ve většině zařízení narází para hokejisti na nevhodné bezbariérové podmínky v zázemí, stejně tak nedostatečný prostor pro skladování vybavení v rámci sportovišť, neboť převoz výstroje je pro para hokejisty velmi náročný.

5. Financování zajištění činnosti

Financování provozu para hokejových klubů není zcela dostačující. Klubům chybí prostředky na pronájem ledové plochy, náklady spojené s cestováním a ubytováním v rámci soutěže, trenéry a rozvojové aktivity zaměřené na hledání s rozvoj nových talentů.

Provoz reprezentačního týmu, rozvoj reprezentantů, příprava, účast na reprezentačních akcích a turnajích včetně MS a ZPH je zcela odvislý od výše finančního zajištění. Současná úroveň mezinárodního para hokeje vyžaduje adekvátní podmínky, přípravu a rozvoj národní reprezentace na zcela profesionální úrovni. ČR se již čtvrtý paralympijský cyklus úspěšně udržuje v top skupině A, včetně účasti na PH, aktuálně po MS 4. místo světového rankingu.

Výkonnostní úroveň světového para hokeje za posledních deset let výrazně stoupá, hráči předních světových týmů jsou již zcela profesionální s adekvátními podmínkami pro trénink, rozvoj a přípravu.

Aby se národní reprezentace stále udržela mezi nejlepšími na světě, došlo k zásadním změnám a přístupu přípravy reprezentace, který od ledna 2019 absolvuje pravidelně každý týden třídenní tréninkové kempy, na kterých se zároveň věnují rozvoji talentovaných nováčků.

Z výše uvedeného vyplývá velká finanční náročnost, která je v současné době financována z 25% státem (MŠMT), zbylých 75% je financováno z vlastních zdrojů.

Tento stav, i vzhledem k tomu, že se jedná o státní reprezentaci s velkým světovým dosahem, je dlouhodobě neudržitelný.

Vzhledem k tomu, že para hokej, jako zimní paralympijský týmový sport, který je finančně velmi náročný, potřebuje pro udržení ve světové skupině nejen kvalitní profesionální přípravu, ale během tříletého paralympijského cyklu také účastnit se mezinárodních kvalifikačních turnajů (jeden turnaj cca 1,5 mil. Kč), je nezbytně nutné, aby finanční podpora státu byla výrazně vyšší, než pouhých 25% rozpočtu.

Reprezentanti namísto běžné práce tři dny v týdnu musí trénovat, v dalších dnech se věnovat individuální přípravě a kvalitní regeneraci vzhledem k náročnosti tohoto sportu a jejich handicapu. Jiný přístup k zajištění kvalitní reprezentace a rozvoje není možný.

6. Priority rozvoje para hokeje

Priority pro rozvoj para hokeje spočívají zejména v aktivním hledání nových talentů mezi mladými handicapovanými sportovci, poskytování adekvátních podmínek pro rozvoj jak na klubové úrovni, tak na úrovni národní reprezentace. Nedílnou součástí priorit je také zkvalitňování úrovně národní para hokejové soutěže a rozvojových aktivit v klubech pomocí kvalifikovaných trenérů spolupracujících s reprezentačním realizačním týmem. Podmínkou kvalitního rozvoje je organizace domácích mezinárodních i klubových turnajů a aktivní účast národní reprezentace na světových turnajích, které jsou jedinou možností srovnávání kvality, úrovně para hokeje, zároveň plní podstatnou roli v získávání mezinárodních zkušeností, v neposlední řadě také dobrou pověst a reprezentaci ČR.

Nedílnou součástí priorit je také udržení a pokračování v kvalitním marketingu a komunikaci jak v ČR, tak i v zahraničí, která zajistí para hokeji důstojnou pozici mezi ostatními národními, významnými a atraktivními sporty v ČR.

Para hokej je rovněž součástí zpracované „Koncepce rozvoje ledního hokeje do roku 2030“.

Přílohy:

- Základní dokumenty mezinárodních autorit: <https://www.paralympic.org/ipc-structure>
- MS 2019

Základní pojmy:

- ČSLH – Český svaz ledního hokeje z.s. (Český hokej)
IIHF – Mezinárodní hokejová federace
ČPHA – Český para hokejová asociace z.s.
PHO – PARA HOCKEY OSTRAVA z.s.
IPC – Mezinárodní paralympijský výbor
NPC – Národní paralympijský výbor
ČATHS – Česká asociace tělesně handicapovaných sportovců
ČPV – Český paralympijský výbor
ZPH – Zimní paralympijské hry

Zpracováno 16. 7. 2020